

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Ipreensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. III. Janseniana impossibilitas per Augustinianam possibilitatis
definitionem [et]c. exinanitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

Utrosque ergo invictissimus Gratiae propugnator
 & liberi arbitrii Defensor inclitus, qui usque
 vires sagacissime dilectavit, prosternit Pelagium
 & Cælestium, afferens Deum *Justum non præcipere*
impossibilia, licet ea jubeat quæ ab ipso peti de-
 bent; & quæ ipse daturus est, si petantur
 quantum res tanta petenda est; nec damnare
 quemquam ob ea peccata, quæ vitari non possint,
 quia Deo opitulante cavéri possunt; Jansenium
 vero ubi ait: *Deus impossibilia non jubet, sed ju-*
bendo admonet facere quod possis, & pesere quod L.2. ds pec.
non possis. Alioquin, & hominis libero arbitrio, morit. c. 6.
qui hoc volendo appetit, & Dei virtuti vel miseri-
cordiae, qui hoc adjuvando efficit, derogabimus.

SECTIO III.

Impossibilitas Jans niana per Au-
stinianam possibilis definitionem,
fideique possibilitem exinanitur.

IN hoc docti indoctique consentiunt *impossibile*
 non esse possibile; & repugnanter, quod verè
 possibile est, *impossibile* nuncupari. Neque in hoc
 dissident ea possibilis nomen merenti, quæ in
 nostra sita sunt potestate. Porro in potestate
 nostra esse, quæ si volumus facimus si non volu-
 mus non facimus, Augustini definitio edicit; quo-
 modò ergo Augustiniana erit, ut prætendit Jan-
 senius, justis conantibus impacta. *Præceptorum*
impossibilitas? Nonne justi omnia pæcata ha-
 bent in sua potestate? non faciunt si volunt, &
 fortiter vellent? sed Augustinum definiat, &
 de suis sensibus differentem prosequamur.

Dixerit

128 LIBER PRIMUS

Dixerat contra Manichæos Augustinus : Repondisti enim quod jam es beatus si potestas esset in te, velle enim te sed non posse dixisti, ubi ego subjeci, de te clamasse veritatem : non enim negare possumus habere nos potestatem, nisi dum nobis non adest quod volumus : dum autem volumus si voluntas nostra adest nobis, non unque volumus. Quod si fieri non potest, ut dum Volumus, non velimus, adest unque voluntas volentibus : Nec aliud quidquam est in nostra POTESTATE nisi quod VOLENTIBUS adest. Voluntas igitur nostra nec voluntas esset, nisi esset in nostra potestate. Porro quia est in nostrâ potestate, libera est nobis. Non enim est nobis liberum, quod in potestate non habemus, aut potest non esse quod habemus. Quod confirmat in libro Retractorum dicens : cum enim hoc sit in potestate, quod cum volumus facimus, nihil tam in potestate quam ipsa voluntas est, sed præparatur voluntas a Domino. Eo ergo modo dat potestatem.

Parili passu Augustinus occurrit Pelagianis semipelagianisque assertens cā in potestate, quæ voluntate, et si aliunde adjuta, perfici valent. Atque ita & contra Gratiae necessitatem & contra efficacitatem certantes expugnavit, ostendens neque gratiae efficacis orbitatem invenire præceptorum impossibilitatem, neque efficacitatem subruere vel bene vel male agendi libertatem sive potestatem. Perspicua sunt ista Augustini arma tractantibus adversus utrosque gratiae inimicos.

Sed unus pro omnibus Augustini de possibiliitate fidei, quæ communis non est omnibus, discutit, c. 31. Ius sufficiet: Quaret aliquis utrum fides ipsa in qua salutis vel ad salutis connexionis hujus, quam commemoravi, esse viderur exordium, in nostrâ constituta sit potestate? Quod facilius videbitus, si prius, quid sit potestas aliquando diligentius perspicerimus. Cune enim

DE PROPOSITIONE I. 129

enim duo quædam sint VELLE & POSSE, unde nec qui vult, continuo POTEST, nec qui potest, continuo vult. Quia sicut volumus aliquando quod non possumus, sic etiam possumus aliquando quod nolumus: satis evolutis ipsis etiam vocabulis, resonat quod ab eo quod est VELLE VOLUNTAS: ab eo autem quod est POSSE POTESTAS nomen accepit. Quapropter sicut qui vult habet voluntatem, ita potestatem, qui potest. Sed ut potestate aliquid fiat, voluntas aderit. Neque enim dici solet quispiam voluntate fecisse, si quid fecit invitus. Quamquam, si subtilius advertamus, etiam quod quisque invitus facere cogitur, si facit, voluntate facit: sed quia malit aliud, ideo invitus, hoc est nolens facere dicitur. Malo quippe aliquò facere compellitur, quod volens evitare vel a se removere, facit quod cogitur. Nam si tanta voluntas sit, ut malit hoc non facere, quam illud non pati, cogenti procul dubio resistit, nec facit: ac per hoc si facit, non quidem plena & libera voluntate, sed tamen non facit nisi voluntate, QUAM VOLUNTATEM QUAIA EFFECTUS CONSEQUITUR, NON POSSUMUS DICERE POTESTATEM DEFUSSI FACIENTI. Si enim cogenti cedens vellet facere, nec posset, ei voluntatem defuisse licet extortam, sed potestarem defuisse dicemus.

Quid igitur ultra querimus, quandoquidem hanc dicimus potestatem, ubi voluntati adjacet facultas faciendi? Unde hoc quisque in potestate habere dicitur, quod si vult facit: si non vult, non facit. Concludit: Vide nunc utrum quisque credat si noluerit: aut non credat, si voluerit. Quod si absurdum est: quid est enim credere, nisi consentire verum esse quod dicitur? Consensio autem utique volentis est: profecto fides in potestate est.

Unde capite sequenti: cum ergo fides in PO-

TESTA-

130 LIBER PRIMUS

cap. 32.

cap. 34.

cap. 31.

cap. 35.

TESTATE SIT : quoniam cum vult quisque cre-
dit : & cum credit , volens credit.

Et alibi cum ostenderet donum Dei esse velle
credere : accipere , inquit , & habere anima non
potest dona , de quibus hoc audit , nisi consentien-
do : ac per hoc quid habeat & quid accipiat , Dei
est : accipere autem & habere utique accipientis &
habentis est.

Si igitur in potestate est fides , in potestate
quoque est quidquid ad pietatem & salutem per-
tinet : nam si volumus hæc omnia facimus , par-
va si parva , magna si magna voluntas adfuerit :
Hoc enim quisque in potestate habere dicitur quod
si vult facit , si non vult non facit. Et hanc
dicimus potestatem , ubi voluntati adjacet facultas
faciendi. Quæ bona si data non fuerit à quo
præparanda est , non ad impossibilitatem sed ad
judicium Dei pertinet.

CA